

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 5Obdo/53/2017
Identifikačné číslo spisu: 8314211435
Dátum vydania rozhodnutia: 29.01.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Darina Ličková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:8314211435.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcov: 1/ JUDr. Q. M., nar. XX. XX. XXXX (podnikajúci pod obchodným menom JUDr. Q. M. DREVOPLAST, miesto podnikania Tajch 769/9, 067 81 Bela nad Cirochou, IČO: 14 295 784, podnikateľský subjekt má pozastavenú činnosť od 02.09.2015 do 02.09.2018), 2/ J. K., bytom C., XXX XX A., obidvaja právne zastúpení JUDr. Mariánom Bacákom, advokátom, so sídlom Partizánska 1834/26, 069 01 Snina, proti žalovanému: AGRIFOP, a. s., Stakčín, so sídlom Duchnovičova 573/18, 067 61 Stakčín, IČO: 31713 238, právne zastúpený JUDr. Jánom Holotom, advokátom, so sídlom Komenského 2791/35, 069 01 Snina, o určenie neplatnosti uznesenia z riadneho valného zhromaždenia, vedenej na Okresnom súde Humenné pod sp. zn. 12Cb/42/2014, o dovolaní žalobcov 1/ a 2/ a žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 18. januára 2017, č. ICob/6/2016- 223, takto

rozhodol:

I. Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalobcu 1/ a 2/ a žalovaného o d m i e t a .

II. Žalobcovi 1/ a 2/ a žalovanému náhradu trov dovolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

1. Okresný súd Humenné ako súd prvej inštancie (ďalej aj „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 20. septembra 2016, č. k. 12Cb/42/2014 -158 určil, že:

- časť uznesenia č. 4/2014 riadneho valného zhromaždenia spoločnosti AGRIFOP, a. s. Stakčín, so sídlom Duchnovičova 573/18, 067 61 Stakčín, IČO: 31 713 238 zo dňa 30.06.2014 o rozdelení zisku za rok 2013 je neplatná (I. výrok),

- uznesenie č. 6/2014 riadneho valného zhromaždenia spoločnosti AGRIFOP, a. s. Stakčín, so sídlom Duchnovičova 573/18, 067 61 Stakčín, IČO: 31 713 238 zo dňa 30.06.2014 o rozdelení zisku za rok 2004 je neplatné (II. výrok),

- uznesenie č. 7/2014 riadneho valného zhromaždenia spoločnosti AGRIFOP, a. s. Stakčín, so sídlom Duchnovičova 573/18, 067 61 Stakčín, IČO: 31 713 238 zo dňa 30.06.2014 o rozdelení zisku za rok 2008 je neplatné (III. výrok).

Štvrtým výrokom priznal žalobcom náhradu trov konania v plnom rozsahu.

2. Súd prvej inštancie v odôvodnení rozsudku uviedol, že návrhom z 30.09.2014 sa žalobcovia ako minoritní akcionári žalovaného domáhali určenia neplatnosti rozhodnutí prijatých valným zhromaždením žalovanej obchodnej podľa § 183 Obchodného zákonníka v spojení s § 131 Obchodného zákonníka. Neplatnosť uznesení žalobcovia vyvodili § 178 ods. 1 Obchodného zákonníka, že akcionár má právo na podiel na zisku spoločnosti (dividende), ktorý valné zhromaždenie podľa výsledku hospodárenia určilo na rozdelenie, ako aj Stanov spoločnosti. Dňa 30.06.2014 sa v sídle žalovanej obchodnej spoločnosti konalo zasadnutie riadneho valného zhromaždenia. Žalobcovia namietali prijatie uznesenia č. 4/2014 o rozdelení zisku spoločnosti za rok 2013, z dôvodu, že zisk bol rozdelený do rezervného fondu bez oprávneného dôvodu a v neprimeranej výške, a to už druhýkrát po sebe. Akcionárom nebol určený žiaden podiel na zisku spoločnosti, čím došlo k obídenu práv akcionárov na výplatu dividend. Rovnako namietali prijatie uznesenia č. 6/2014 o rozdelení zisku spoločnosti za rok 2004 a uznesenia č. 7/2014 o rozdelení zisku spoločnosti za rok 2008. Podľa vyjadrenia žalobcov majoritní akcionári žalovanej obchodnej spoločnosti tak zneužili právo, keď opätovne schvaľovali prerozdelenie zisku za minulé obdobie rokov 2004 a 2008 a opätovne rozdelili zisk do fondov. Akcionárom zamietli práva na výplatu podielov na zisku - dividendu. Schválenie rozdelenia zisku prídelom do rezervného fondu, prídelom do sociálneho fondu a prídelom do fondu odmien pri zisku za rok 2004 v rozsahu 6.976.000,- Sk a uznesením č. 7/2014 rozdeliť zisk za rok 2008 do rezervného fondu a prídelom do fondu odmien znamenalo obchádzanie práv minoritných akcionárov podieľať sa na zisku. Žalobcovia zhodne poukázali na rozhodnutia Najvyššieho súdu Českej republiky (sp. zn. 29Odo/540/2004 zo dňa 27.04.2005 a sp. zn. 29Cdo/4284/2007 zo dňa 30.09.2009), že ak nedošlo k podstatnej zmene okolností, za ktorých sa rozhoduje o rozdelení zisku, a prípadne dôjde k zásahu do práv tretích osôb, nemá byť nové rozhodovanie valného zhromaždenia iné, ako pôvodné. Ak predchádzajúce rozhodovanie o rozdelení zisku do fondu rezervného bolo už raz zrušené a nedošlo k zmene okolností v obchodnej spoločnosti, nemalo by sa nové rozhodnutie valného zhromaždenia o rozdelení zisku obsahovo rozlišovať. V danom prípade žalobcovia naznačili nárok na odškodnenie -zadosťučinenie ako náhradu škody z porušenia práv minoritných akcionárov.

3. Súd prvej inštancie právne vec posúdil podľa ust. § 56a ods. 1, 2, § 176b ods. 1, 2 a § 131 Obchodného zákonníka. Konštatoval, že základným majetkovým právom akcionára je právo podieľať sa na zisku (dividende), ktorý valné zhromaždenie určilo na rozdelenie. Zákon počíta s tým, že časť zisku určenú na rozdelenie možno rozdeliť medzi akcionárov, pričom spôsob určenia rozdelenia zisku je obligatórnou súčasťou stanov spoločnosti. Zákon stanovuje podmienky na vyplácanie dividend. V prípade prijatia uznesenia valného zhromaždenia v rozpore so zákonom, spoločenskou zmluvou, stanovami, akcionár sa môže podľa § 131 Obchodného zákonníka domáhať určenia neplatnosti uznesenia valného zhromaždenia. Z vykonaného dokazovania súd prvého stupňa zistil, že žalobcovia sú v spore aktívne legitimovaní, nakoľko je každý z nich vlastníkom akcií žalovaného. Stanovy obchodnej spoločnosti v šiestej časti článok 4 o rozdelení a použití zisku, uvádzajú, že čistý zisk spoločnosti sa použije podľa rozhodnutia valného zhromaždenia na prídel do rezervného fondu, na prídel do ostatných fondov spoločnosti, na výplatu dividend akcionárov, na iné účely stanovené valným zhromaždením. Uznesením č. 4/2014 valné zhromaždenie schválilo riadnu účtovnú uzávierku a rozdelenie zisku za rok 2013. Čistý zisk spoločnosti predstavoval sumu 73.052,00 eur. Obchodná spoločnosť na rokovaní valného zhromaždenia schválila čistý zisk v celom rozsahu prídelom do rezervného fondu. Súd prvej inštancie na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že prijatím uznesenia o rozdelení zisku došlo k porušeniu Stanov obchodnej spoločnosti. Pri rozhodovaní o rozdelení zisku za rok 2013 nebol určený podiel zisku pre akcionárov spoločnosti. Tým došlo k obmedzeniu ich zákonných práv podieľať sa čistom zisku spoločnosti. Preto súd prvej inštancie vyhovel návrhu žalobcov na určenie neplatnosti uznesenia č. 4/2014 valného zhromaždenia týkajúceho sa rozdelenia zisku za rok 2013.

4. Čo sa týka neplatnosti uznesení č. 6/2014 a 7/2014, prijatých na zasadnutí valného zhromaždenia, aj tu súd prvej inštancie konštatoval dôvodnosť podanej žaloby. V tejto súvislosti poukázal na rozhodnutia Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 29Odo/540/2004 zo dňa 27.04.2005 a sp. zn. 29Cdo/4284/2007 zo dňa 30.09.2009, z ktorých vyplýva, že obmedziť práva akcionárov pri podieloch na zisku nie je možné a takýto postup je v rozpore s § 56a a § 176b a § 178 Obchodného zákonníka. Obdobne rozhodol aj Okresný súd Prešov vo veci 21Cb/308/2009, keď určil neplatnosť rozhodnutia

valného zhromaždenia o rozdelení zisku za rok 2008. Ak už raz bolo rozhodnuté o rozdelení zisku, nemožno rozhodnutie revokovať. Rozhodnutie by malo mať určité právne účinky a ich revokovaním by došlo k podstatnému zásahu do práv tretích osôb. Ďalej poukázal aj na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove vo veci 4Cob/73/2015-431, keď sa riešila možnosť nápravy vo vzťahu k akcionárom vydaním nových rozhodnutí vo veci rozdelenia zisku akciovou spoločnosťou. Právna úprava neumožňuje súdom nariadiť, akým spôsobom a v akom rozsahu má spoločnosť rozhodovať o rozdelení zisku, ale zakladá právo akcionárov na prípadnú náhradu škody vadným rozhodnutím spôsobené. Rieši sa tu primeranosť náhrady ako zadosťučinenia za poškodenie práv akcionárov. Keďže § 176b ods. 1 a 2 Obchodného zákonníka zakazuje vykonávať práva akcionára na ujmu práv a oprávnených záujmov ostatných akcionárov, a keď na základe tej istej účtovnej závierky nie je možné rozhodnúť o inom rozdelení zisku, ak sa medzitým nezmenili okolnosti a pokiaľ dochádza k prípadnému zásahu do práv tretích osôb, tak valné zhromaždenie spoločnosti nemôže znova rozhodovať o rozdelení zisku. Do úvahy prichádza skôr odškodnenie poškodených akcionárov. Z tohto dôvodu súd prvej inštancie dospel k záveru, že valné zhromaždenie nemohlo opakovane pristúpiť k rozdeleniu zisku za roky 2004 a 2008 a vyhovel návrhu žalobcov na určenie neplatnosti uznesení valného zhromaždenia týkajúcich sa rozdelenia zisku za roky 2004 a 2008.

5. O trovách konania súd prvej inštancie rozhodol s súladom s ustanovením § 262 ods. 1. Civilný sporový poriadok (ďalej aj „C. s. p.“) a v spojení s ust. § 255 C. s. p. tak, že priznal žalobcom náhradu trov konania v celom rozsahu, s tým, že o ich výške bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

6. Na odvolanie žalovaného Krajský súd v Prešove ako súd odvolací (ďalej aj „odvolací súd“), po prejednaní veci podľa ust. § 379 až 385 C. s. p., bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 C. s. p., rozsudkom z 18. januára 2017, č. k. ICob/6/2016-223 verejne vyhláseným podľa § 219 ods.1, 3 C. s. p., rozsudok súdu prvej inštancie, v časti určenia neplatnosti uznesení č. 6/2014 a 7/2014, podľa § 387 ods. 1 C. s. p. ako vecne správny potvrdil (I. výrok). Druhým výrokom, v časti týkajúcej sa určenia neplatnosti uznesenia č. 4/2014, rozsudok súdu prvej inštancie zmenil tak, že v tejto časti žalobný návrh zamietol. Tretím výrokom rozhodol, že sporovým stranám nepriznáva nárok na náhradu trov konania.

7. Odvolací súd podľa § 387 ods. 2 C. s. p. konštatoval správnosť napadnutého rozsudku v časti, v ktorej súd prvej inštancie riešil otázku neplatnosti rozhodnutia valného zhromaždenia konaného dňa 30.09.2014, keď opätovne bolo rozhodované o rozdelení zisku za rok 2004 a 2008 uzneseniami č. 6/2014 a 7/2014, s jeho odôvodnením sa v celom rozsahu stotožnil. V tomto rozsahu rozhodnutie súdu prvej inštancie ako vecne správne podľa § 387 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej aj „C. s. p.“) potvrdil.

8. Na doplnenie a zdôraznenie správnosti prvoinštančného rozsudku odvolací súd podotkol, že nepatrí k právam súdu určiť, ako má spoločnosť rozhodovať o rozdelení zisku, ale súdom patrí právomoc hodnotiť, akým spôsobom boli prijaté rozhodovania valného zhromaždenia spoločnosti, a či nedochádza k zneužitiu práva niektorým z akcionárov na úkor ostatných. Preto ani súd prvej inštancie neriešil otázku, aká časť zo zisku má byť určená ako podiel na zisku spoločnosti akcionárov (dividenda), ale hodnotil spôsob prijímania rozhodnutia valného zhromaždenia. Nie je možné opomenúť tú skutočnosť, ktorú tvrdí aj sám žalobca, že zisk za roky 2004 a 2008 už bol raz reálne rozdelený, vyplatený, takže v skutočnosti už ani neexistujú sumy, o ktorých prebiehal schvaľovací proces. Neexistujú sumy, ktoré by mohli byť prevedené do fondov spoločnosti, ako to predpokladá prijaté uznesenie. Ak rozhodnutia Najvyššieho súdu Českej republiky konštatujú, že rozdeliť zisk možno iba raz a nie je možné revokovať rozhodnutie o rozdelení zisku. Ak napriek tomu valné zhromaždenie po predchádzajúcom zrušujúcom rozhodnutí opätovne rozhodovalo o rozdelení zisku iným spôsobom, potom rozhodnutie súdu prvej inštancie je správne, pokiaľ riešilo otázku neplatnosti uznesenia valného zhromaždenia č. 6 a 7 z 30.09.2009. Odvolací súd konštatoval, že ak je predkladaný návrh na rozdelenie zisku, takýto návrh by mal byť odôvodnený. Nemalo by dôjsť k zneužitiu väčšiny hlasov u hlasujúcich akcionárov, pričom súd pri rozhodovaní má dbať na to, aby neprimerane nezasahoval do chránených práv a zvažil intenzitu

svojho súdneho rozhodnutia ako zásahu do rozhodovacej právomoci spoločnosti. Na doplnenie odvolací súd podotkol, že právna úprava neumožňuje súdom nariadiť, akým spôsobom má valné zhromaždenie rozdeliť zisk, ale ak dôjde k porušeniu práv dotknutých akcionárov, môže byť riešená otázka spôsobenej škody a poskytnutie primeraného zadosťučinenia. Čo sa týka samotného rozhodovania spoločnosti, tak zo strany žalovanej spoločnosti nebolo preukázané, aby pri hodnotení okolností rozdelenia zisku za roky 2004 a 2008 došlo k podstatnej zmene týchto okolností, ktoré by viedli k tomu, aby spoločnosť pri novom rozhodovaní o rozdelení zisku prijala iné závery, ako pri pôvodnom rozhodovaní o rozdelení zisku. Preto odvolací súd potvrdil právny názor súdu prvej inštancie, že pre preukázanie podstatných zmien okolností na strane žalovanej obchodnej spoločnosti by spoločnosť nemala inak rozhodovať o rozdelení zisku spoločnosti. V tejto súvislosti poukázal na závažné konštatovanie žalobcov, že už došlo k vyplateniu tohto zisku na základe predchádzajúcich rozhodnutí valného zhromaždenia. Konštatoval, že takýto zisk je už len fiktívny a neopodstatnené je aj rozhodovanie o tomto zisku, ak bol spotrebovaný.

9. V časti týkajúcej sa určenia neplatnosti uznesenia č. 4/2014 dospel odvolací súd k odlišnému záveru ako súd prvej inštancie, rozhodnutie súdu prvej inštancie zmenil a návrh v tejto časti zamietol. Odvolací súd konštatoval, že akcionár obchodnej spoločnosti, ak sa cíti dotknutý na svojich právach, môže podľa § 183 Obchodného zákonníka domáhať sa svojich práv podľa § 131 ods. 1 Obchodného zákonníka, iba ak podal protest do zápisnice z valného zhromaždenia. Žalobcovia doložili a osvedčili okolnosti, že na rokovaní valného zhromaždenia namietali porušenie práv a princípov Obchodného zákonníka pri rokovaní o rozdelení zisku za vyššie uvedené roky. Podľa zápisnice z rokovania valného zhromaždenia podávali aj protest proti rozhodovaniu valného zhromaždenia. Následne podľa § 131 ods. 1 Obchodného zákonníka uplatnili svoje právo podaním žaloby na súd prvej inštancie. Odvolací súd poukázal na ust. § 131 ods. 2 Obchodného zákonníka, podľa ktorého súd môže na návrh spoločníka určiť neplatnosť uznesenia valného zhromaždenia, len ak porušenie zákona, spoločenskej zmluvy, alebo stanov mohlo obmedziť práva spoločníka, ktorý sa určenia neplatnosti domáhal. Žalobcovia sa domáhajú určenia neplatnosti rozhodnutia valného zhromaždenia o rozdelení zisku za rok 2013, ak celý zisk za rok 2014 vo výške 73.052,00 eur bol pridelený do rezervného fondu spoločnosti. Stanovy obchodnej spoločnosti v 4. časti či. 1 bodu 2.2 písm. d) uvádzajú, že do pôsobnosti valného zhromaždenia dávajú schválenie riadnej, mimoriadnej alebo konsolidovanej účtovnej závierky, rozhodnutie o rozdelení zisku alebo úhrady straty na určenie tantiém. Podľa 6. časti či. 4 Stanov o rozdelení a použití zisku, a to bod 4.1, čistý zisk spoločnosti sa použije podľa rozhodnutia valného zhromaždenia na prídel do rezervného fondu, na prídel do ostatných fondov spoločnosti, na výplatu dividend akcionárov, na iné účely stanovené valným zhromaždením. Odvolací súd konštatoval, že podľa § 125 ods. 1 písm. k/ Obchodného zákonníka, valné zhromaždenie spoločnosti je najvyšším orgánom spoločnosti a do jeho pôsobnosti patria aj ďalšie otázky, ktoré do pôsobnosti valného zhromaždenia zveruje zákon, spoločenská zmluva alebo stanov spoločnosti. Žalovaná obchodná spoločnosť si v Stanovách vymedzila právomoc valného zhromaždenia na rozhodovanie o rozdelení zisku, pričom stanovila pravidlá rozdelenia čistého zisku spoločnosti na prídele do fondov, na výplatu dividend, či na iné účely. Ak spoločnosť na rokovaní valného zhromaždenia riešila otázku rozdelenia čistého zisku prídelom do rezervného fondu, rozhodovala v súlade s prijatými stanovami obchodnej spoločnosti, ktoré nie sú v rozpore ani so zákonom - Obchodným zákonníkom. Rezervný fond je zadefinovaný v § 217 Obchodného zákonníka a spoločnosť je povinná ho vytvárať pri svojom vzniku vo výške najmenej 10 % základného imania. Tento fond je povinná každoročne doplniť o sumu určenú v stanovách, najmenej však vo výške 10 % čistého zisku vyčleneného z riadnej účtovnej závierky, až do dosiahnutia výšky rezervného fondu určeného v stanovách, najmenej však vo výške 20 % základného imania. Na doplnenie odvolací súd uviedol, že zákon jasne ukladá povinnosti v prípade dosiahnutia zisku vyčleniť z neho do rezervného fondu najmenej 10 % z čistého zisku. Poukázaním čistého zisku do rezervného fondu sa neznižuje hodnota spoločnosti. Také rozhodnutie neznamená majetkovú ujmu pre spoločnosť. Takéto rozhodovanie je v súlade so stanovami a zákonom, preto nebol dôvod bez ďalšieho vyhlásiť rozhodnutie valného zhromaždenia o rozdelení zisku za rok 2013 za neplatné, ako to rozhodol súd prvého stupňa. Obchodný zákonník zaručuje akcionárom práva na podiel na zisku /§ 178 ods. 1 Obchodného zákonníka/, ale zákon nevytvára podmienku, že každé rozhodovanie o zisku spoločnosti má znamenať aj povinnosť spoločnosti rozhodovať o výplate dividend pre akcionárov. Ak by o rozdelení zisku do fondov rozhodovala spoločnosť aj dva roky po sebe, či viac, nemožno bez ďalšieho konštatovať, že rozhodnutie prijaté

valným zhromaždením je v rozpore so zákonom, či stanovami. Prijaté rozhodnutie neznamená obmedziť práva akcionárov podieľať sa na čistom zisku spoločnosti, pretože zákon a stanovy jasne vymedzujú právo valného zhromaždenia rozhodovať o zisku za ten ktorý rok a určuje aj spôsob použitia - prerozdelenia tohto zisku. Naznačené zneužitie práva väčšinovými akcionármi nebolo v konaní preukázané takým transparentným spôsobom, pre ktoré by súd mal posudzovať iné okolnosti vedúce spoločnosť k prijatiu takéhoto rozhodnutia nevyplatiť zisk ako dividendy akcionárom, ale prerozdeliť zisk do fondov spoločnosti. Odvolací súd dospel k záveru, že ak nebolo vykonané dokazovanie na preukázanie zneužitia práva väčšinovými akcionármi, ani v návrhu vo veci samej to žalobcovia nepreukázali, odvolací súd nevidel dôvod na to, aby potvrdil rozhodnutie súdu prvej inštancie o vyslovení neplatnosti rozhodnutia valného zhromaždenia č. 4/2014 o rozdelení zisku za rok 2013 ako neplatné. Preto v tejto časti odvolací súd zmenil rozhodnutie súdu prvej inštancie a návrh v tejto časti zamietol.

10. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 C. s. p. v spojení s § 255 ods. 1 C. s. p. tak, že súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Keďže v časti návrhu žalovanej obchodnej spoločnosti na zamietnutie žaloby bolo vyhovené, ale zvyšok rozhodnutia podľa návrhu žalobcov bol potvrdený, odvolací súd sporovým stranám nepriznal nárok na náhradu trov konania.

11. Rozsudok odvolacieho súdu nadobudol právoplatnosť 21. februára 2017.

12. Proti rozsudku odvolacieho súdu podali v zákonom stanovenej lehote dovolanie žalobcovia aj žalovaný.

13. Žalobcovia podali dovolanie proti druhému výroku rozsudku Krajského súdu v Prešove z 18. januára 2017 č. k. ICob/6/2016-223, týkajúceho sa určenia neplatnosti uznesenia č. 4/2014, ktorým odvolací súd zmenil rozsudok súdu prvej inštancie tak, že v tejto časti žalobný návrh zamietol. Prípustnosť dovolania odôvodnili s poukazom na ustanovenie § 420 písm. f/ zákona C. s. p. tým, že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Ďalej žalobcovia prípustnosť dovolania odôvodnili aj podľa ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a/ a c/ C. s. p., tvrdiac, že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu a je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

14. Ako dovolací dôvod uviedli ustanovenie § 431 ods. 1 C. s. p., tvrdiac, že odvolací súd nesprávnym procesným postupom znemožnil žalobcom, aby uskutočňovali im patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces podľa 51. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa či. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Podľa názoru žalobcov zo strany odvolacieho súdu v tomto konaní preukázateľne došlo k odlišnej rozhodovacej činnosti o tej istej právnej otázke, tvrdiac, že odvolací súd sa odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu a to zásadným spôsobom, bez primeraného zdôvodnenia, poukazujúc na rozhodnutia v obdobnej veci Krajského súdu v Prešove ako odvolacieho súdu - viď konania vedené na tomto súde pod sp. zn. 2Cob/72/2011, 4Cob/15/2012, ICob/67/2012. Dovolací dôvod žalobca odôvodnil aj ustanovením § 432 ods. 1 C. s. p., teda že rozhodnutie odvolacieho súdu spočíva v nesprávnom posúdení veci, keď odvolací súd konštatuje, že prevodom celého zisku do rezervného fondu sa navyšuje hodnota obchodnej spoločnosti. Podľa názoru žalobcov uvedené tvrdenie odvolacieho súdu nemá oporu v zákone a neexistuje žiadna judikatúra o navyšovaní hodnoty obchodnej spoločnosti naplňaním rezervného fondu. Žalobcovia ďalej uviedli, že zo strany majoritných akcionárov a členov predstavenstva dochádza viac ako 12 rokov k zneužívaniu práva väčšiny a k presadzovaniu iba ich vôle a finančných záujmov a zvýšeniu hodnoty ich majetku na škodu a obmedzenie práv minoritných akcionárov, poukazujúc na to, že minoritní akcionári sa od vzniku spoločnosti nikdy nepodieľali na jej riadení a vedení, ani na zisku spoločnosti. Nepripustili to väčšinoví akcionári zneužitím väčšiny pri hlasovaní. Prevodom celého zisku nad rámec zákona do rezervného fondu sa minoritní akcionári už podieľajú na krytí strát v celom rozsahu s väčšinovými akcionármi, ktorý cez zvolené predstavenstvo

ovládajú spoločnosť, a tým sa podieľajú na vytváraní strát. Podľa názoru žalobcov takéto konanie väčšinových akcionárov je v rozpore s dobrými mravmi a poručením zásady poctivého obchodného styku. Žalobcovia navrhli, aby dovolací súd v zmysle § 451 ods. 1 C. s. p. o dovolaní rozhodol rozsudkom podľa § 449 ods. 3 C. s. p., ktorým Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý druhý výrok rozsudku Krajského súdu v Prešove z 18. januára 2017 č. k. ICob/6/2016-223 podľa § 449 ods. 3 C. s. p. zmení a sám rozhodne vo veci.

15. Žalovaný podal dovolanie proti prvému výroku rozsudku Krajského súdu v Prešove z 18. januára 2017, č. k. ICob/6/2016-223, týkajúceho sa určenia neplatnosti uznesení č. 6/2014 a 7/2014, ktorým odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie. Žalovaný prípustnosť dovolania odôvodnil s poukazom na ustanovenie § 421 ods. 1 písm. a/ C. s. p., tvrdiac, že rozhodnutie odvolacieho súdu je nesúladne s ustálenou rozhodovacou praxou dovolacieho súdu. Dôvodnosť dovolania vyvodil z ustanovenia § 432 ods. 1 C. s. p. tým, že rozhodnutie odvolacieho súdu spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Poukázal na skutočnosť, že pôvodné uznesenia valného zhromaždenia, ktorým bol rozdelený zisk za roky 2004 a 2008 boli zrušené súdom s účinkami ex tunc, a hľadá sa na ne, ako keby žiadne rozhodnutie valného zhromaždenia nebolo nikdy prijaté. Podľa žalovaného v danom prípade nič nebráni tomu, aby spoločníci na valnom zhromaždení opakovane rozhodovali o takej otázke, ktorá bola predmetom predtým zrušeného uznesenia valného zhromaždenia. V tejto súvislosti sa žalovaný nestotožnil s názorom odvolacieho súdu, že sa nemožno odchyliť od pôvodného rozhodnutia - uznesenia valného zhromaždenia. Žalovaný dodal, že uvedené konštatovanie súdu by viedlo k tomu, že by spoločníci prijali také uznesenie, ktoré by bolo súdom opätovne zrušené, keďže súd takéto uznesenie valného zhromaždenia predtým posúdil, že nebolo prijaté v súlade s právnymi predpismi a následne ho zrušil. Podľa žalovaného je nesprávny aj záver odvolacieho súdu v tom, že ak došlo k vyplateniu zisku a takýto zisk je len fiktívny a nemožno o jeho rozdeľovaní rozhodovať, ak bol spotrebovaný. Podľa názoru žalovaného zisk je fiktívny len v takom prípade, ak bol účtovne vykázaný v rozpore s údajmi účtovnej evidencie. Ak bol zisk vyplatený, nejedná sa o fiktívny zisk. V prípade, ak zisk bol vyplatený a v súdnom konaní o neplatnosť valného zhromaždenia súd rozhodol o neplatnosti uznesenia valného zhromaždenia o rozdelení zisku, je ten komu bola časť zisku vyplatená, povinný túto sumu vrátiť (s výnimkou, ak prijal dividendu dobromyseľne), resp. v prípade, ak bola suma zisku zaúčtovaná do rezervného fondu, je možné takúto transakciu účtovne opraviť. Žalovaný nesúhlasil s právnym názorom odvolacieho súdu, ako aj súdu prvej inštancie aplikovať na daný spor v odôvodnení rozsudku uvedené rozhodnutia Najvyššieho súdu Českej republiky poukazujúc na to, že riešia úplne iný právny stav. Žalovaný navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok Krajského súdu v Prešove z 18. januára 2017 č. k. ICob/6/2016-223, v potvrdzujúcej časti zrušil a vec vrátil odvolaciemu súdu na ďalšie konanie.

16. K dovolaniu žalovaného sa písomne vyjadrili žalobcovia (č. 1. 375), ktorí navrhli dovolanie ako nedôvodné v celom rozsahu zamietnuť. Mali za to, že v dovolaní žalovaný neuviedol, ktorú právnu otázku, od ktorej riešenia rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo, riešil odvolací súd odlišne od ustálenej rozhodovacej praxe najvyššieho súdu a ani nepoukázal na žiadne rozhodnutia dovolacieho súdu alebo stanovisko uverejnené v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky, od ktorého sa odvolací súd odklonil. Zastávali názor, že v dovolaní len odkaz na ustálenú rozhodovaciu prax pri vyhodnocovaní dôkazov je nepostačujúci a nespĺňa kritéria riadneho odôvodnenia dovolacieho dôvodu podľa ust. § 421 ods. 1 písm. a) C. s. p., ako aj ust. § 432 ods. 1 C. s. p.

17. Vyjadrenie k dovolaniu bolo žalovanému doručené dňa 20.03.2017. Žalovaný sa k vyjadreniu žalobcov nevyjadril.

18. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 C. s. p.) po zistení, že dovolanie podali včas strany sporu - žalobca 1. a 2. rade, ako aj žalovaný, zastúpené v súlade s ustanovením § 429 ods. 1 C. s. p., v neprospech ktorej bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 C. s. p.), bez nariadenia pojednávania (§ 443 C. s. p.), preskúmal vec a dospel k záveru, že dovolaniam strán sporu nie je možné vyhovieť.

19. Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok, ktorý má v systéme opravných prostriedkov civilného sporového konania, osobitné postavenie, dovolanie nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nemôže byť vnímaný ako tretia inštancia, v rámci ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu /porovnaj napr. rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1Cdo/113/2012, 2Cdo/132/2013, 3Cdo/18/2013, 4Cdo/280/2013, 5Cdo/275/2013, 6Cdo/107/2012, 7Cdo/92/2012/. Úspech každého dovolania je vždy podmienený /primárnym/ záverom dovolacieho súdu, že tento mimoriadny opravný prostriedok je procesne prípustný a až následne /sekundárnym/ záverom dovolacieho súdu, že dovolanie je opodstatnené. Pokiaľ dovolací súd nedospeje k uvedenému primárnemu záveru, platná právna úprava mu nedovoľuje postúpiť v dovolacom konaní ďalej a pristúpiť k vecnému posúdeniu napadnutého rozhodnutia a konania, v ktorom bolo vydané. Ak preto dovolací súd dospeje k záveru, že dovolanie je procesne neprípustné, musí tento mimoriadny opravný prostriedok odmietnuť bez toho, aby sa zaoberal správnosťou napadnutého rozhodnutia. Na posúdenie otázky prípustnosti dovolania je pritom zásadne príslušný dovolací súd /IV.ÚS 238/07, IV.ÚS 163/08/. Ak by najvyšší súd bez ohľadu na neprípustnosť mimoriadneho opravného prostriedku dovolateľa pristúpil k posúdeniu vecnej správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu a na tomto základe ho prípadne zrušil, porušil by základné právo na súdnu ochranu druhej sporovej strany.

20. Žalobca 1/ a žalobca 2/ prípustnosť dovolania smerujúceho voči druhej výrokovej vete napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu, vyvodzujú podľa ust. § 420 písm. f/ C. s. p. s dovolacím dôvodom podľa § 431 ods. 1 C. s. p. /súd nesprávnym procesným postupom znemožnil žalobcom, aby uskutočňovali im patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces/ a § 421 ods. 1 písm. a/ a c C. s. p. /nesprávne právne posúdenie veci/ s dovolacím dôvodom podľa ust. § 432 ods. 1 C. s. p. a to, že zo strany odvolacieho súdu došlo k odklonu od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu zásadným spôsobom poukazujúc na rozhodnutia Krajského súdu v Prešove sp. zn. 2 Cob/72/2011, 4Cob/15/2012, 1 Cob/67/2012/.

21. Dovolací súd k prípustnosti dovolania žalobcov v zmysle ust. § 420 písm. f/ C. s. p. uvádza, že preskúmal rozhodnutie odvolacieho súdu ako aj postup odvolacieho súdu a nezistil, že by dovolací súd svojim rozhodnutím ako aj konaním, ktoré mu predchádzalo znemožnil realizáciu procesných práv žalobcom tak, ako mu ich procesné normy ukladajú. Musí však ísť o znemožnenie realizácie konkrétnych procesných práv, ktoré by inak mohol žalobca 1/ a 2/ pred súdom uplatniť a z ktorých boli v dôsledku nesprávneho postupu súdu vylúčení. Dovolací súd zdôrazňuje, že pre záver o prípustnosti dovolania podľa ust. § 420 písm. f/ C. s. p. nie je významný subjektívny názor strany sporu tvrdiaceho, že došlo k vade podľa ust. § 420 písm. f/ C. s. p. Rozhodujúci je záver dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo. Dovolací súd poukazuje aj na rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV ÚS 329/04, podľa ktorého súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníka. Procesný postoj účastníka konania zásadne nemôže bez ďalšieho dokazovania implikovať povinnosť všeobecného súdu akceptovať jeho návrhy, procesné úkony a obsah opravných prostriedky a rozhodovať podľa nich. Žalobcovia nedefinovali aké konkrétne procesné práva im boli postupom odvolacieho súdu znemožnené. Dovolací súd porušenie práv uvedených v ust. § 420 písm. f/ C. s. p. po dôkladnom prieskume napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré mu predchádzalo nezistil a preto konštatoval, že vada v zmysle ust. § 420 písm. f/ C. s. p. v dovolacom konaní nebola zistená, prípustnosť dovolania podľa ust. § 420 písm. f/ C. s. p. nie je daná.

22. Následne dovolací súd skúmal, či prípustnosť dovolania nie je daná podľa ust. § 421 ods. 1 písm. a/ a c/ C. s. p. Podľa ust. § 421 ods. 1 písm. a/ a c/ C. s. p. dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky a/ pri ktorej riešení sa dovolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne. Žalobcovia poukázali na rozdielne rozhodnutia odvolacieho súdu, t. j. Krajského súdu v Prešove bez toho, aby uviedli rozhodnutie, resp. rozhodnutia dovolacieho súdu ako ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu a tým, preukázali odklon odvolacieho súdu od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu. Rovnako žalobcovia neuviedli rozhodnutia dovolacieho súdu, ktorými by

preukazovali, že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

23. Dovolací súd preto dospel k názoru, že žalobcovia nenaplnili svojim dovolaním podmienky prípustnosti dovolania ani podľa ust. § 421 ods. 1 písm. a/ a c/ C. s. p. a preto dovolací súd považoval ich dovolanie za neprípustné a v súlade s ust. § 447 písm. c/ C. s. p. ho odmietol.

24. Žalovaný podal dovolanie proti prvej výrokovej vete napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu ,pričom prípustnosť dovolania vyvodil podľa ust. § 421 ods. 1 písm. c/ C. s. p. Dovolací súd vychádzajúc z ust. § 421 ods. 1 písm. c/ C. s. p. musel konštatovať, že žalovaný nepreukázal splnenie podmienky vyžadovanej pre prípustnosť jeho dovolania a to, že osvedčí rozhodnutiami dovolacieho súdu, že vyriešenie právnej otázky od ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu je do volacím súdom rozhodované rozdielne.

25. Dovolací súd dospejúc k záveru, že prípustnosť dovolania žalovaného nie je daná, dovolanie žalovaného odmietol podľa ust. § 447 písm. c/ C. s. p., keďže smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné.

26. Dovolací súd rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania neodôvodňuje /§ 451 ods. 3 C. s. p./.

27. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok.